

at der her i dette Thing ogsaa tidligere er fremkommet Udtalelser, som vise, at Thinget sætter særlig Pris paa de indirekte fremfor de direkte Skatter, og jeg behøver derfor ikke at gaa udførlig ind paa Fordelen og Manglen af disse to Systemer. Jeg vil kun ganske kortelig tillade mig at fremhæve, at de direkte Skatter have den store Mangel, at deres Paaligning altid vil være høist vanskelig og ofte høist uretfærdig. Det er ingenlunde Tilfældet, at, fordi en Mand har store Indtægter, han derfor altid har større Gøne til at yde Skat; thi det vide vi jo Alle, at hans Forpligtelser stige i Forhold til hans Indtægter. At finde hans Indtægter er dernæst en vanskelig Sag; man kommer ofte altsor let til at gjøre ham Uret ved Ansættelsen. Det leder til Misnøje, Misundelse, til Angiveri, kort sagt, det fremkalder en hel Del Lidensflaber, som man maa ønske at undgaa. Og hvad der er Hovedsagen: det er en høist uheldig Maade at betale Skat paa. De direkte Skatter skulle nemlig altid ydes til bestemte Løber, enten man har Gøne dertil eller ikke, medens de indirekte Skatters Betaling altid afhænger af Ens egen Villie; ialtfald er man altid istand til at begrænse sig der i en ganske anderledes Grad, end man er ligeoverfor de direkte Skatter. Hvad de indirekte Skatter angaar, er det fra enkelte Sider, ja, maasse fra ikke saa Sider, blevet fremhævet, at de særlig og i høi Grad falde de ubemidlede Klasser til Byrde. Jeg tror, at dette Spørgsmaal kan der disputeres en hel Del om. Det kan omstrides, og der kan ansføres Udførligt for Paastanden, men der kan ogsaa ansføres ikke lidt derimod. Det er ikke oplyst, og jeg tror, at Ingen ret veed det, hvilken Betydning Ophævelsen af de indirekte Skatter paa Livsformødenhederne har for den ubemidlede Klasse. Det er vistnok temmelig sikkert, at man tør sige, at i Reglen afhænge de ubemidlede Klassers Indtægter — det, man kalder for Arbejdslønnen — af Prisen paa Livsformødenhederne, at der er en vis Forbindelse mellem de to Ting. Naar Prisen paa Livsformødenheder er lav, saa trykkes Arbejdslønnen ned. Det kan være, at der har været Perioder, hvor det har været lidt anderledes, men gennemgaaende vil det vistnok være Tilfældet, og de Herrer ville vistnok alle vide af egen Erfaring og henseende til, hvorledes Forholdet er i andre Lande, at i de Lande, hvor Prisen paa Livsformødenhederne er høi, er gennemgaaende ogsaa Arbejdslønnen høi, og hvor Prisen paa Livsformødenhederne er lav, er gennemgaaende Arbejdslønnen lav. Hvis vi ved at nedsætte Skatten paa Livsformødenheder bidrage til, at disse blive billige, vil Resultatet i Alarenes Løb vistnok meger let blive, hvis der ikke indtræffer en forandret økonomisk Ordning, at Arbejdslønnen bliver billigere i Forhold dertil, og i saa Fald tror jeg ikke, at Arbejdsklassen vilde sætte Pris derpaa,

selv om den virkelig fik Godt af disse indirekte Skatters Nedsættelse. Jeg tror, at det, som Arbejderen fortrinnsvis skal forlange, er højere Indtægter, saaledes at han ogsaa er istand til at afholde de ligende Udgifter, som indtræffer for ham ligesaavel, som for alle Andre. Det er et urimeligt Krav, at han ved Siden af sine stigende Indtægter, ved Siden af sin stigende Ret til at deltage i alle politiske Forhold baade i det kommunale Liv og i Statslivet, skal være fri for at bære de Byrder, som dog synes mig høie med til disse Rettigheder. Naar det fra flere Sider er blevet antydet, at man ikke kunde være utilbøielig til at gaa noget videre med Nedsættelsen i de indirekte Skatter end foreslaaet, idet særlig den ærede anden Læser antydede, at han tog imod Forslaget, som det var, fordi det var et Fremskridt, ikke saa meget derimod, fordi det stemmede med hans Ønske, blev det af den første ærede Læser vistnok med fuld Frihed fremhævet, at, medens de indirekte Skatter — deri naturligtvis ogsaa iberegnet den Forhøielse af de indirekte Skatter, der blev paalagt ved Krigsskatten i 1864 — med det tiltagende Forbrug ere stegne ikke ubetydelig, ere paa den anden Side de direkte Skatter til Kommunen stegne i en ganske overordentlig Grad. Jeg har ikke haft ved Haanden Materiale til at kunne afgjøre, uden altsor stor Uleilighed ialtfald, hvor stor denne Stigning er, men jeg har tilfældigtvis haft Materiale ved Haanden til at se, at de direkte kommunale Skatter, de direkte Skatter paa Særkorn og Jorntue- og Leiligheds-skatten i Kjøbenhavn, Kjøbstæderne, Sognene og Amtene i de 10 Aar, der ere forløbne fra 1867 — 1876, ere stegne med omtrent 4,300,000 Kr. Hvis man derfra turde slutte til, hvor meget de ere stegne fra 1863 til nu, tror jeg ingenlunde man nævner et for høit Tal ved at sige, at de ere stegne med mindst 6 Millioner. Det forekommer mig, at der deri indeholdes en tilfældig Grund til, at vi skulle være dobbelt varsomme med at formindske de indirekte Skatter. Jeg kan ogsaa fuldt ud slutte mig til hans Bemærkninger om, at det var ønskeligt, at flere af de Udgifter, der paa hvile Kommunerne, bleve henlagte til Staten, og det mener jeg i særlig Grad gjælder Polititudgifterne og Delinkventkostningerne, ligesom han ogsaa med Frihed fremhævede Udgifterne til Sindsygeanstalterne. Jeg skal indtil videre udsætte at omtale Skibsafgifterne, idet der ligeledes kan drages en Sammenligning mellem dem og de kommunale Udgifter, som ikke er ganske uden Betydning. Naar vi nu gaa over til at undersøge de Forslag, som den høitærede Finantsminister er fremkommen med, og som jo i sig indeholde en Række af Forandringer, som vi Alle fuldt ud kunne sympathisere med, nemlig de Forandringer i Toldpositionerne, som ville medføre enkelte, men ikke